uigeli.xyz ĐỀ 3	ĐỀ ÔN TẬP HỌC KỲ I MÔN: NGỮ VĂN 10

I. Đọc hiểu *(6,0 điểm)*

NHỚ CON SÔNG QUÊ HƯƠNG (Tế Hanh)

Quê hương tôi có con sông xanh biếc
Nước gương trong soi tóc những hàng tre
Tâm hồn tôi là một buổi trưa hè
Toả nắng xuống lòng sông lấp loáng
Chẳng biết nước có giữ ngày, giữ tháng
Giữ bao nhiêu kỷ niệm giữa dòng trôi?
Hỡi con sông đã tắm cả đời tôi!
Tôi giữ mãi mối tình mới mẻ
Sông của quê hương, sông của tuổi trẻ
Sông của miền Nam nước Việt thân yêu

Khi bờ tre ríu rít tiếng chim kêu
Khi mặt nước chập chờn con cá nhảy
Bạn bè tôi tụm năm tụm bảy
Bầy chim non bơi lội trên sông
Tôi giơ tay ôm nước vào lòng
Sông mở nước ôm tôi vào dạ
Chúng tôi lớn lên mỗi người mỗi ngả
Kẻ sớm khuya chài lưới bên sông
Kẻ cuốc cày mưa nắng ngoài đồng
Tôi cầm súng xa nhà đi kháng chiến
Nhưng lòng tôi như mưa nguồn, gió biển
Vẫn trở về lưu luyến bên sông
Hình ảnh cô em đôi má ửng hồng...

Tôi hôm nay sống trong lòng miền Bắc
Sờ lên ngực nghe trái tim thầm nhắc
Hai tiếng thiêng liêng, hai tiếng "miền Nam"
Tôi nhớ không nguôi ánh sáng màu vàng
Tôi quên sao được sắc trời xanh biếc
Tôi nhớ cả những người không quen biết...
Có những trưa tôi đứng dưới hàng cây
Bỗng nghe dâng cả một nỗi tràn đầy
Hình ảnh con sông quê mát rượi
Lai láng chảy, lòng tôi như suối tưới
Quê hương ơi! lòng tôi cũng như sông
Tình Bắc Nam chung chảy một dòng
Không gành thác nào ngăn cản được
Tôi sẽ lại nơi tôi hằng mơ ước
Tôi sẽ về sông nước của quê hương
Tôi sẽ về sông nước của tình thương

Tháng 6/1956

(Theo https://www.thivien.net)

Lựa chọn đáp án đúng nhất:

Câu 1. Bài thơ được viết theo thể thơ nào?

A. Đường luật B. Tự do C. Lục bát D. Song thất lục bát

Câu 2. Phương thức biểu đạt chính của bài thơ?

A. Miêu tả B. Biểu cảm C. Tự sự D. Thuyết minh.

Câu 3. Trong bài thơ, từ nào sau đây là từ láy tượng thanh?

A. Lấp loáng B. Ríu rít C. Chập chờn D. Lưu luyến

Câu 4. Ý nào sau đây không đúng với nội dung của bài thơ?

A. Tác giả miêu tả dòng sông quê hương trong tâm tưởng.

B. Tác giả thể hiện tình cảm của mình đối với dòng sông.
C. Tác giả buồn bã, nghẹn ngào khi nghe tin quê hương mình có giặc.
D. Tác giả gửi gắm tình yêu của mình với quê hương, đất nước.

Câu 5. Hình ảnh nào sau đây khiến "*tôi cầm súng xa nhà đi kháng chiến*" mà lòng "*vẫn trở về lưu luyến bên sông"?*
A. Bờ tre ríu rít tiếng chim kêu
B. Mặt nước chập chờn con cá nhảy
C. Bạn bè tôi tụm năm tụm bảy
D. Cô em đôi má ửng hồng...

Câu 6. Câu thơ "*Sông mở nước ôm tôi vào dạ*" sử dụng biện pháp nghệ thuật nào?
A. Nhân hóa B. Hoán dụ C. So sánh D. Liệt kê

Câu 7. Cụm từ "*soi tóc những hàng tre*" trong câu thơ "*Nước gương trong soi tóc những hàng tre*" sử dụng biện pháp nghệ thuật nào?
A. Hoán dụ B. Nhân hóa C. So sánh D. Nói quá

Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:

Câu 8. Những kỉ niệm nào gắn với dòng sông tuổi thơ được nhà thơ Tế Hanh nhắc đến trong bài thơ "*Nhớ con sông quê hương*"?

Câu 9. Hãy kể tên 1 bài thơ khác của Tế Hanh em đã học cũng nói về tình yêu quê hương. Ghi lại 1 dòng thơ em ấn tượng nhất trong bài thơ đó.

Câu 10. Tác giả thể hiện cảm xúc, tâm trạng gì qua những câu thơ:
"*Tôi sẽ lại nơi tôi hằng mơ ước*
Tôi sẽ về sông nước của quê hương
Tôi sẽ về sông nước của tình thương"

II. VIẾT (*4,0 điểm*)

Từ bài thơ "Nhớ con sông quê hương" của Tế Hanh, anh/chị có suy nghĩ gì về tình yêu quê hương ở mỗi người? Hãy trả lời bằng cách viết một bài văn nghị luận (*khoảng 500 chữ*).

--- HẾT ---

HƯỚNG DẪN CHẤM

(*Hướng dẫn chấm này có 04 trang*)

A. HƯỚNG DẪN CHUNG

1. Thầy cô giáo cần nắm vững yêu cầu của *Hướng dẫn chấm* và *Đáp án - Thang điểm* này để đánh giá tổng quát bài làm học sinh. Do đặc trưng của môn Ngữ văn, thầy cô giáo cần linh hoạt trong quá trình chấm, tránh đếm ý cho điểm, khuyến khích những bài viết sáng tạo.

2. Việc chi tiết hóa điểm số của các câu (nếu có) trong *Đáp án - Thang điểm* phải được thống nhất trong Tổ chấm và đảm bảo không sai lệch với tổng điểm toàn bài.

3. Bài thi được chấm theo thang điểm 10. Điểm lẻ toàn bài tính theo quy định.

B. HƯỚNG DẪN CỤ THỂ

Phần	Câu	Nội dung	Điểm

n			
I		**ĐỌC HIỂU**	**6.0**
	1	B	0.5
	2	B	0.5
	3	B	0.5
	4	C	0.5
	5	D	0.5
	6	A	0.5
	7	B	0.5
	8	- bơi lội - kỉ niệm mối tình đầu - tắm trên sông *Hướng dẫn chấm:* *+ Học sinh trả lời đúng 02 kỉ niệm trở lên: 0,5 điểm.* *+ Học sinh trả lời sai hoặc không trọng tâm: 0,0 điểm*	0.5
	9	Quê hương Hs chọn 01 câu thơ bất kì trong bài thơ Quê hương.	1.0
	10	- Khẳng định tấm lòng thủy chung, sự gắn bó bền chặt của tác giả đối với quê hương/con sông quê hương. - Niềm tin vào ngày trở về, đoàn tụ với quê hương. - Niềm tin vào ngày đất nước thống nhất. *Hướng dẫn chấm:* *+ Học sinh trả lời được từ **02** ý: **1,0** điểm* *+ Học sinh trả lời đúng **01** ý: **0,5** điểm.* *+ Học sinh trả lời sai hoặc không trọng tâm: **0,0** điểm*	1.0
II		**LÀM VĂN**	**4.0**
		Từ bài thơ "*Nhớ con sông quê hương*" của Tế Hanh, anh/chị có suy nghĩ gì về tình yêu quê hương ở mỗi người? Hãy trả lời bằng cách viết một bài văn nghị luận (*khoảng 500 chữ*).	
	a.	***Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận*** *Mở bài* giới thiệu được vấn đề, *Thân bài* triển khai được vấn đề, *Kết bài* khái quát được vấn đề.	**0.25**
	b.	***Xác định đúng vấn đề nghị luận:*** Tình yêu quê hương ở mỗi người	**0.5**
	c.	***Triển khai vấn đề nghị luận:*** Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng bố cục bài viết phải rõ ràng, sử dụng linh hoạt các hình thức liên kết văn bản, diễn đạt mạch lạc, vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; những ý kiến đưa ra bàn luận phải xuất phát	**2.5**

		từ văn bản thơ ở đề bài và phải phù hợp với chuẩn mực đạo đức chung của xã hội. Dưới đây là một vài gợi ý cần hướng tới:	
		1. Giải thích - Quê hương: là nơi con người sinh ra và lớn lên. - Tình yêu quê hương: Tình cảm chân thành, trong sáng, sự gắn bó sâu nặng mà mỗi người dành cho con người, cảnh vật ở nơi mình sinh ra, lớn lên => Tình yêu quê hương trong mỗi người là tình cảm thiêng liêng, tốt đẹp trong tâm hồn mỗi người. => Tình yêu quê hương là cơ sở của tình yêu nước.	*0,5*
		2. Phân tích, bàn luận ** Biểu hiện* - Tình yêu quê hương thể hiện trong tình cảm của mỗi người dành cho người thân ruột thịt, bạn bè, láng giềng,.. - Tình cảm gắn bó với khung cảnh, sự vật,.. (dòng sông, cánh đồng, bờ tre, ngõ xóm,..) - Tình yêu quê hương thể hiện qua sự yêu quí những phong tục truyền thống, giá trị văn hóa đặc sắc,.. - Sự căm thù đối với kẻ thù xâm lược tàn phá quê hương. ** Vai trò của tình yêu quê hương* - Giúp mỗi người sống tốt hơn: không quên nguồn cội, có trách nhiệm với bản thân, gia đình, quê hương đất nước. - Gắn kết cộng đồng; cống hiến, giúp đỡ, sẻ chia cùng quê hương trong mọi hoàn cảnh. - Ra sức bảo vệ, giữ gìn và xây dựng quê hương đất nước. ** Hiện trạng tình yêu quê hương trong giới trẻ hiện nay* - Có nhiều tấm gương tốt về tuổi trẻ tình nguyện, xung kích, sáng tạo, cống hiến sức trẻ góp phần xây dựng và bảo vệ quê hương, đưa đất nước tiến nhanh vào hành trình hội nhập với thế giới. - Bên cạnh đó vẫn còn những người trẻ tuổi sống thực dụng,vô ơn, ích kỉ, sa đà vào tệ nạn, trở thành gánh nặng và hiểm họa đối với quê hương đất nước.	*1,5*
		3. Bài học nhận thức và hành động. - Tình yêu quê hương đất nước là tình cảm tất yếu và quan trọng trong mỗi người ở bất kì nơi nào, quốc gia nào. - Mỗi người cần gìn giữ, bồi dưỡng, vun đắp tình yêu đối với quê hương để cuộc sống có ý nghĩa, đồng thời góp phần làm cho quê hương ngày càng giàu đẹp. - Lên án một bộ phận thiếu ý thức, thờ ơ, vô ơn đối với quê hương;	*0,5*

		những người suy nghĩ và hành động gây tổn hại đến lợi ích của cộng đồng, dân tộc.	
	d.	***Chính tả, dùng từ, đặt câu*** Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ nghĩa, ngữ pháp tiếng Việt.	0.5
	e.	***Sáng tạo:*** Có cách diễn đạt mới mẻ, thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận.	0.25
TỔNG ĐIỂM : 10.0			